

Bài thuốc chữa đái dầm

Đái dầm là chứng thuộc phạm vi chứng di niệu của Đông y, thường gặp ở trẻ em từ 3 tuổi trở lên, cũng có khi gặp ở người lớn. Nguyên nhân gây đái dầm là do thận khí hư hàn không ước thúc được bàng quang, do phế khí, tỳ khí hư nhược, cũng có khi do thói quen xấu của trẻ em. Người trẻ tuổi bị đái dầm thường do thực, người già thường do cơ thể quá suy nhược hoặc sau khi ốm nặng cơ thể không hồi phục. Sau đây là một số bài thuốc trị theo từng thể.

1. Đái dầm do thận khí hư hàn (hạ nguyên hư hàn):

Người bệnh đái dầm khi ngủ, có khi đái 2 - 3 lần một đêm, sắc mặt trắng, sợ lạnh, chân tay lạnh, lưng gối mỏi yếu, nước tiểu trong dài, đái nhiều lần, chất lưỡi nhạt, mạch tế vô sắc. Phép chữa là ôn thận cố sáp. Dùng một trong các bài:

- Bài 1: tang phiêu tiêu 40g, ích trí nhân 40g. Sắc uống ngày 1 thang.

- Bài 2: tổ tang phiêu tiêu 12g, thỏ ty tử 8g, ích trí nhân 8g, phá cố chỉ 12g, đẳng sâm 12g, ba kích 8g. Sắc uống ngày 1 thang.

- Bài 3: thực địa 12g, sơn thù 8g, hoài sơn 12g, trạch tả 8g, đan bì 8g, phục linh 8g, ô dược 12g, ngư tử 12g, phá cố chỉ 8g, ích trí nhân 8g, tang phiêu tiêu 8g, xương bồ 5g. Sắc uống ngày 1 thang.

- Bài 4: Tang phiêu tiêu tán: tang phiêu tiêu 12g, viễn chí 8g, xương bồ 6g, long cốt 12g, mẫu lệ 12g, đẳng sâm 16g, phục thần 12g, đương quy 8g, quy bản 8g. Sắc uống ngày 1 thang.

Kết hợp châm cứu hoặc day bấm các huyệt: quan nguyên, khí hải, trung cực, bát liêu, thận du, tam âm giao, nội quan, thần môn.

- Đái dầm do phế khí, tỳ khí hư (khí hư):

Người bệnh đái dầm, đái nhiều lần nhưng lượng nước tiểu ít, sắc mặt trắng, người gầy, mệt mỏi, ăn kém, phân nát, tự ra mồ hôi hoặc ra mồ hôi trộm, lưỡi đạm, mạch nhu hoãn. Phép chữa là bổ khí cố sáp. Dùng một trong các bài:

- Bài 1: hoài sơn 12g, mạch môn 8g, sa sâm 8g, kỷ tử 8g, đẳng sâm 12g, khiếm thực 12g, thỏ ty tử 8g, tang phiêu tiêu 8g. Sắc uống ngày 1 thang.

- Bài 2: Cố phù thang gia giảm: hoàng kỳ 12g, sa uyển tất lê 8g, đương quy 8g, bạch thược 8g, sơn thù 8g, thăng ma 8g, ích mẫu 8g, phục thần 8g. Sắc uống ngày 1 thang.

Kết hợp châm cứu hoặc day bấm các huyệt: bách hội, quan nguyên, khí hải, tam âm giao, thận du, trung cực.

- Đái dầm do can kinh uất nhiệt:

Người bệnh đái dầm, nước tiểu vàng, lòng bàn tay bàn chân nóng, đêm hay nghiến răng, môi đỏ, rêu lưỡi vàng, mạch hoạt sắc. Nếu có âm hư thì rêu lưỡi sạch, mạch tế sắc. Phép chữa là sơ can thanh nhiệt nếu do can kinh có nhiệt; tư âm thanh nhiệt nếu có âm hư. Dùng một trong các bài:

- Bài 1: Long đởm tả can thang gia giảm: long đởm thảo 6g, chi tử 8g, sài hồ 8g, hoàng bá 6g, tri mẫu 8g, mộc thông 8g, sinh địa 8g, cam thảo 6g. Sắc uống ngày 1 thang.

- Bài 2: Bát vị tri bá: thực địa 12g, sơn thù 8g, hoài sơn 12g, trạch tả 8g, đan bì 8g, phục linh 8g, tri mẫu 6g, hoàng bá 6g. Sắc uống ngày 1 thang.

Kết hợp châm cứu hoặc day bấm các huyệt: quan nguyên, khí hải, trung cực, tam âm giao, thận du, nội quan, thần môn.